

LITHUANIAN DAILY LAISVE

Published by LITHUANIAN CO-OPERATIVE PUBLISHING SOCIETY, Inc. Every day except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES: United States, per year...\$6.00; United States, six months...\$3.00; Brooklyn, N. Y., per year...\$8.00; Brooklyn, N. Y., six months...\$4.00; Foreign countries, per year...\$8.00; Foreign countries, six months...\$4.00; Canada and Brazil, per year...\$6.00; Canada and Brazil, six mo...\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

APŽVALGA

Kas Daryti?

Šitokį klausimą stato d. I. Ameris, Komunistų Partijos Antro Distrikto Organizatorius, kuris šiuos žodžius rašant sėdi Tombs kalėjime už tai, kad buvo išrinktas 110,000 bedarbių į komitetą jų reikalus atstovauti. Jo straipsnis telpa Daily Workeryj. Autorius, paanalizavęs esamą padėtį Jungtinėse Valstijose, nurodo, kad šiuo tarpu prieš Amerikos darbininkų klasę stovi

Bedarbė — bjaurios atakos ant darbininkų, imperialistinis karas, ginkluotas puolimas ant Sovietų Sąjungos.

Tatai turint omeny, kyla klausimas: Ar darbininkai turi nulenkti galvas ir ramiai tą viską priimti, ar jie turi stoti į revoliucines eiles ir neatlaidžiai prieš tai kovoti? Aišku, kad pastaroji pozicija yra išeitimi. Vienatine Amerikos darbininkų klasės reikalų gynėja šiandien yra Komunistų Partija. Todėl ir ją darbininkai — bedarbiai ir dirbantieji — turi kreipti savo akis; ją stiprinti; po josios vėliava žygiuoti pirmyn. Vyriausiu darbininkų klasės uždaviniu yra, nurodo darbininkų kalnys, skelbti Pirmąjį Gegužės masinį politinį streiką, demonstruoti miestų gatvėse; protestuoti prieš tą vis sunkėjantį ir aršėjantį gyvenimą, kurį atnešė kapitalistinė sistema.

Įbrukdami dd. Amerik, Fosterį, Minorą ir kitus į kalėjimą, Whalenas su savo sėbrais manė atskirsią juos nuo revoliucinės darbininkų kovos. Apsiriko! Šitie draugai, būdami ir kalėjime, moka surasti būdus susikalbėjimui su "laisvė" esančiomis darbininkų masėmis!

Lenkai Taipgi Garbins Vytautą—Jis Jų Žmogus

Kauno kunigų "Rytas" rašo:

"Dziennik Wilenski" praneša, kad Vilnių susidarė lenkų organizacinis komitetas, kuris išdirbs smulkia programą Vytauto Didžiojo mirties 500 metų sukaktuvėms paminėti.

Taigi Vytautą minės tiek Lietuvos fašistai, social-fašistai, tiek pat Lenkijos. Abiejį savinasi. Faktinai, Vytautas daugiau priklauso lenkų dvarponiams, nei lietuvių. Jis juk keliais atvejais darė sutartis Lietuva amžinai prijungti prie Lenkijos; jis buvo Lenkijos vyskupų ir visos dvasiškosios nuolankus bernas ir su jais krikštino—kardu ir ugnim—žemaičius. Ir todėl šiandien Lenkijos ponija ji garbina ir tebegarbina.

Jeigu ne kas kitas, tai bent jau šis faktas turėtų atidaryti akis tiem, ką teisią fašistų uodegoj, garbindami Vytautą.

Dar Sykj Primenam

Dar sykj primenam draugam "Laisvės" bendradarbiui, platintojam ir skaitytojui, kad šių motų gegu-

žinis dienraščio numeris iš-eis padidintas—dubeltavas. Todėl reikia pasiruošti jįs kuoplačiausiai paskleisti tarpe darbininkų masių.

Lietuva "Sukilo"

Chicago kunigų juodlapis džiaugiasi, kad "visa Lietuvos visuomenė sukilo protestuoti prieš Rusijos bolševikų žiaurų tikinčiųjų persekiojimą". Bet kunigai nesiteikia nurodyti nei vieno tokio fakto. Pasitenkina padavimu tai šen tai grupės davatų susirinkimo, papoteriavimo ir kunigų pakeikimo ant bolševikų. Bet juk tas buvo per pastaruosius tryliką metų. Kiekvieną sekmadienį Lietuvos dvasiški, kaip ir viso pasaulio, niekino bolševikus, pylė viedrus pamazgų. Kovo 19 d., tiesa, buvo specialiai tam paaukota visam pasauliui, bet pačios padėties ji nepakeitė.

Kaip "Draugui", taip ir jo kolegom Lietuvoje dar teks pamatyti, prieš ką Lietuvos visuomenė sukils. O ji vis tik anksčiau ar vėliau sukils!

TRUMP MENOS

Kaune, kaip praneša spauda, kunigas Maliauskas buvo paleidęs savo nešvarią plačią gerklę niekinimui bolševikų. Vienas laikraštis sako: "Jis (Maliauskas) savo kalbą, kaip visuomet, smarkiai puošė bolševikus." Amerikiečiai žino Maliausko "puolimą". Tai nepaustaburnis, kuriam lygaus sunku surasti. Su tokia burna tasai begėn-dis ne tik meluoja, ale ir "dievo kūną ir kraują" kasdien ēda!

Kauno fašistų valdžios konsulas Zadeikis šaukia į New Yorką "Amerikos lietuvių ekonominę konferenciją", kuri "rūpintis išplėsti kaip galima didesnę prekybą su Lietuva". Iš anksto galima numatyti, kad ta "prekyba" sieks ne toliaus, kaip sustiprinimas fašizmo tarpe Amerikos lietuvių.

Greitu laiku Sovietų vyriausybė inauguruos (atidarys) Turko-Sibiro geležinkelį, kuris turi ilgumo 1,100 mylių ir pastatytas Rėliais mėnesiais anksčiau, nei buvo planuota. Tai yra nepaprastai didelis darbas susiėkimo srityj. Jis sujungs Sibirą su Turkestanu—duonos aruodą su milžiniškais laukais medvilnės. Jau dabar žmonės šimtais ir tūkstančiais slenka arčiau geležinkelio linijos apsigyventi. Kaimai ir miesteliai dygsta. Greitu laiku, neabejotina, pakils visas kraštas. Nutiesimas tokio milžinišką ilgo geležinkelio per tuos žemės plotus, kurie iki šiol buvo apleisti, kur gyventojai tik yra girdėję apie geležinkelį, bet nėra matę, sužadins jų milijonus prie didesnio darbo kaip ekonominiam, taip ir kultūriniam frontuose.

Jeigu kadaise nutiesimas per Sibirą geležinkelio į de-

sėtką metų padaugino gyventojų skaičių trimis milijonais, tai šis geležinkelis suvaidins dar didesnę rolę toje srityje. Reikia žinoti sešamas: caro statyti geležinkeliai buvo taikomi naujai tam tikrų sąjaulės žmonių interesų, o Sovietų vyriausybė, statydama geležinkelius, žiūri, kad jais naudotųsi plačiosios darbo masės, kad joms būtų patarnavimas užtikrintas. Iš viso Sovietų vyriausybė jau nutiesė 9,000 mylių geležinkelį. Tai milžiniškas darbas, reikalaujantis didelio pasiaukojimo. Net kapitalistų "New York Times" pareiškia: "Teisybė reikia pasakyti, kad šis geležinkelis, kaip atskira ekonominė vieneta, priklauso Sovietų vyriausybės kreditui."

Be abejoj, Sovietų Sąjungos prieši, ypačiai social-fašistai, nepaisydami to, sakys, kad bolševikai nieko nestato, o tik "griauja". Tai jų specialybė.

DOMUMAI

Dr. A. Petrika

Dr. Lenartovičius, buvęs asmeninis gydytojas Tobolsko gubernatoriaus, caro valdžios laikais, savo knygoje, "Sibiras", išleisto 1910 m., rašo, kad Tobolske jisai, profesijos reikalais, lankydavęs tulį Magdę Strumardukiene, kuri turėjusi savo krūtis užpakaly, ant pat menčių. Ji turėjusi tris kūdikius, kuriuos pati žindžiusi. Strumardukiene būvusi anikė tulo lenkų patrioto, kurį caro valdžia ištrėmusi Sibiran po nepavykusio 1848 m. sukilimo.

Apie dvidešimt metų atgal Vokietijos pasieny, Austrijoj, mirė tula Bernardina Scheinbergienė, sulaukusi 56 m. amžiaus. Ji savo gyvenime pagimdė 69 kūdikius, kurių nei vienas negimė po vieną: keturis kartus ji pagimdė po tris ir šešioliką kartų po du. Jos vyras dar ir dabar gyvas, vedęs antrą pačią, su kuria prigryveno dar aštuoniolika vaikų. Jisai dabar turi jau 77 m. amžiaus, yra sveikas ir linksmas. Iš 87 jo kūdikių gyvų yra 67, kiti mirę.

Rue de la Perle, Paryžiuje, gyveno moteris, vardu La Belle Paule Fieschi. Ji, būdama 90 m. amžiaus, 1742 m. gruodžio 1 d. pagimdė kūdikį. Tuo laiku jos vyriausias sūnus, gimęs 1672 m., buvo 70 m. amžiaus, o jauniausias šėjų jos kūdikių buvo 60 m. amžiaus. Prievarde "La Belle" (gražulė) jai suteikė Francūzijos karalius Ludvikas penkioliktas, kuriam ji buvo pristatyta 1743 m. Nežiūrint gilios senatvės, 91 m. amžiaus, p. Fieschi labai gražiai išrodė.

New Yorko "Times" korespondentas iš Tientsin, Chinijos, praneša, kad ten gyvena seniausias žmogus pasaulyje. Tuo seniu yra chinietis Li Tsin-yun'as. Jei galima tikėti jo užrašam ir kitokiems dokumentam, tai jisai gimęs 1678 m. Kitaip jisai turėtų 252 m.

L. D. S. A. REIKALAI

VAJAUS PABAIGA NETOLI

Tik keturiolika dienų beliko. Tūlos kuopos ir atskiros vaji-ninkės jau daug pašdarbavo ir dar ketina dirbti. Vienok turime didelį skaičių kuopų, kurios lig šiol nieko neveikė. Iš keleto miestų, kur randasi mūsų kuopos, negavome nei vienos naujos narės bei skaitytojos. Tai negerai. Draugės, subruskite ir bent dalinai pakelkite savo kuopos kreditą. Tiesa, laiko liko mažai, bet prie gerų pastangų 14 dienų daug reiškia.

Daug dirbusios ir dikčiai pralenkusios kitas vaji-ninkės kuopos ir draugės tikrina, kad jų aplinkei pergalėtojų garbė teks. Ypač tai primena mums draugės iš Naujosios Anglijos. Mes manome, kad jos pilnai užsitarnauja ir žino ką kalba, bet mes negalime tikrinti, jog tai išsipildys. Vajaus metu mūsų meilė link draugų labai nepastovė. Mylime visas, bet atėjusias su didžiausia našta įsimylim labiau ir užleidžiam pirmą vietą. Draugės, apsižiūrėkit!

Vakarai lyg atskira valstybė, taip toli nuo mūsų rytičių. Tiesioginių žinių iš tos aplinkinės gauname mažiau, nors kaip pasirodė ten gana gerai veikiamo. Gerų žinių atsuntė d. O. Krakaitienė.

Bendra Vajaus Peržvalga Vakaruose

Kaip jau matėt, P. Komiteto prašymas prižiūrėti ir papildyti L.D.S.A. skyrių "Vilnyj" išpildytas. Taipgi apvažiavome kuopas, pasakėme prakalbą, gavome skaitytojų. Tai tik pradžia darbo. Nors faktiniai pradėjom pirm vajaus, bet tas ratas tik dabar pradėjo sukstis. Dabar dedame visas pastangas, kad atgaivintus ir sustiprintus silpnas kuopas šiam rajone.

Mes aprūpinom šias kuopas su prakalbomis: 43 kp. Cice-ro, Ill. kalbėjo d. Remekienė; 89 kp. Milwaukee, Wis., kalbėjo d. Kielenė; 5 kp. Rockford, Ill., 140 kp. Indiana Harbor, Ind., 137 kp. Chicago, Ill., ir Gary, Ind., kalbėjo d. O. Krakaitienė. Gary padarėm žingsnius dėl sutvėrimo kuopos. Dar važiuosim į De Kalb, Ill. 122-ai kuopai pagelbėt vajaus reikalais. 29 ir 9 kuopos Chicagoje dar rengs parengimus. Baidiant vajų ir sezoną turėsime visuotinę narių susirinkimą—vakarelį. Rengia 3-čias rajonas.

Rajono valdyboje yra visos energingos narės, na, ir pasiryžę dirbti. Tikimės, kad daug darbo bus atlikta.

O. Krakaitienė, 3-čio Rajono Sekretorė.

Vajininkų Stovis

Balandžio 16 d. mūsų vaji-ninkės turi skaitytojų sokamai: M. Toleikienė, Shenandoah, Pa., 26 skait. M. Vailionienė, E. Norwalk, Conn., 25 sk. V. Tvarijonienė, Rockford, Ill., 13 sk. Brooklyno kuopos, 12 sk. E. Vaitekūnienė, Lawrence, Mass., 7 sk. A. Jakienė, Chicago, Ill. 7 s. J. J. Potienė, Philadelphia, Pa., 7 sk. K. Kielenė, Chicago, Ill. 4 skait.

J. Jurgaitienė, Kenosha, Wis. 4 sk. K. Rušinskienė, Minersville, Pa., 4 sk. O. Turanienė, Montello, Mass. 4 skait.

Po tris skaitytojus turi šie: R. Buches, Waukegan, Ill.; D. Elinskienė, Scranton, Pa.; U. Sapranaušienė, Philadel-

amžiaus. Per du šimtu metų jisai sakosi keliavęs po visą Chiniją, kasdien padarydamas apie po 30 angliskų mylių. Uždarbiaudavęs pardavinėdamas įvairias žoles bei šaknis ar prižiūrėdamas ligonius, kaip "liaudies daktaras".

phia, Pa.; V. Bulienė, Rochester, N. Y.; A. Andriulienė, Chicago, Ill.; V. Alyta, Scranton, Pa.; Ch. Strauss, Thomas, W. Va.; V. Zereckienė, Springfield, Ill.

Šią savaitę atsuntė du skaitytojų K. Banulienė, Bend, Ill. Po vieną: B. Medelienė, New Haven, Conn. ir A. P. Earsienė, Windsor, Conn.

Kuopos Gavo Naujų Narų Sokamai:

2 kp. Worcester, Mass., 29 a. Brooklyno kuopos, 19 a. 137 kp., Chicago, 16 a. 17 kp., Detroit, Mich., 16 a. 24 kp. Cleveland, O., 8 a. 36* kp. Minersville, Pa., 8 a. 10 kp., Newark, N. J., 7 a. Po penkias: 62 Shenandoah, Pa.; 129 Linden, N. Y.; 22 kp. Montello, Mass. Po keturias: 109 kp., Hudson, Mass. ir 19 kp. Hamtramck, Mich.

Ką Veikia Mūsų Kuopos

Bridgeport, Conn., 35 kp. balandžio 27 d. 7:30 val. vakare, rengia prakalbą, kalbės J. Bondžinskaitė. Binghamton, N. Y., 23 kp. balandžio 27 d., skaitys pasakutą, "Moterys Rolė Evoluociamo Ūkyje ir Politikoje". L.D.S.A. Centro Raštiniui.

KORESpondencijos iš LIETUVOS

Rusija Teisiam

ANYKŠČIAI.— 25 balandžio Anykščių miestelyje aršėvau apie 35 darbininkus. Juos išprovokavo 5 provokatoriai. Byla sudaryta 20 asmenų, jų tarpe ir kai kuriems provokatoriams. Kaltina priklausymu kompartijai, gegužinės demonstracijos rengimu, organizavimu nelegalių komunistinių sąjungų, profsąjungų organizavimu "Organizatorius" atsiskaitė "J visus darbininkus, darbininkes ir tarnautojus" išleidiama sudarymu Raudonosios Pagėbos kuopeliu, pravedimas rikliavos Raudonosios Pagėbos naudai ir t.t.

Kaltinamojo akto dar neįteikė, tik perskaitė bylą. Ji perduota karo teisimui. Visą bylą suprovokavo A. Stropeika, Kabis, V. Butėnas ir dar du.

Tyčiojasi iš Darbininkų

KALVARIJĄ.— Miesto burmistras fašistas Matusevičius pasamdė darbininkus šūnis kasti ir žadėjo mokėti po 6 litus darbo diena. Penkeltą dienų darbininkams padirus burmistras pareiškė, kad mokės tik 4 litus. Darbininkai atsiskė dirbti už 4 litus. Darbininkams nuėjus uždirbtų centų atsimiti, jiems pareiškė, kad ir už išdirbtas dienas burmistras mokės tik po 4 litus. Darbininkai pakėlė triukšmą. Galų burmistras pareiškė, kad jis daugiau kaip 5 lit. nemokės. Darbininkai, pamatę, kad fašistas burmistras griežtai pasiryžęs nusukti dalį uždirbtų centų, paėmė po 5 litus.

Mitingas

KAUNAS.— "Balkano" rike dirba daugiausia moterys. Surošėme aukų rinkinėlį politinių kalinių naudai. Darbininkės interesuojasi profsąjungų dauguma darbininkų žada įrašyti narius. Surošėme fabrike mitingą. Darbininkės labai domingai klausė kalbėtojų. Mitingo metu buvo platinama komunistų literatūra. "Balsas"

DARBININKŲ KALENDORIUS

Balandžio 18 d.: —Nužudytas kontr-revoliucionierius Korulovas, 1918.

